

Georg Radow Conrad Rahne

Disputatio Iuridica Inauguralis De Actione Redhibitoria

Rostochii: Kilius, 1673

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn741510146>

Druck Freier Zugang

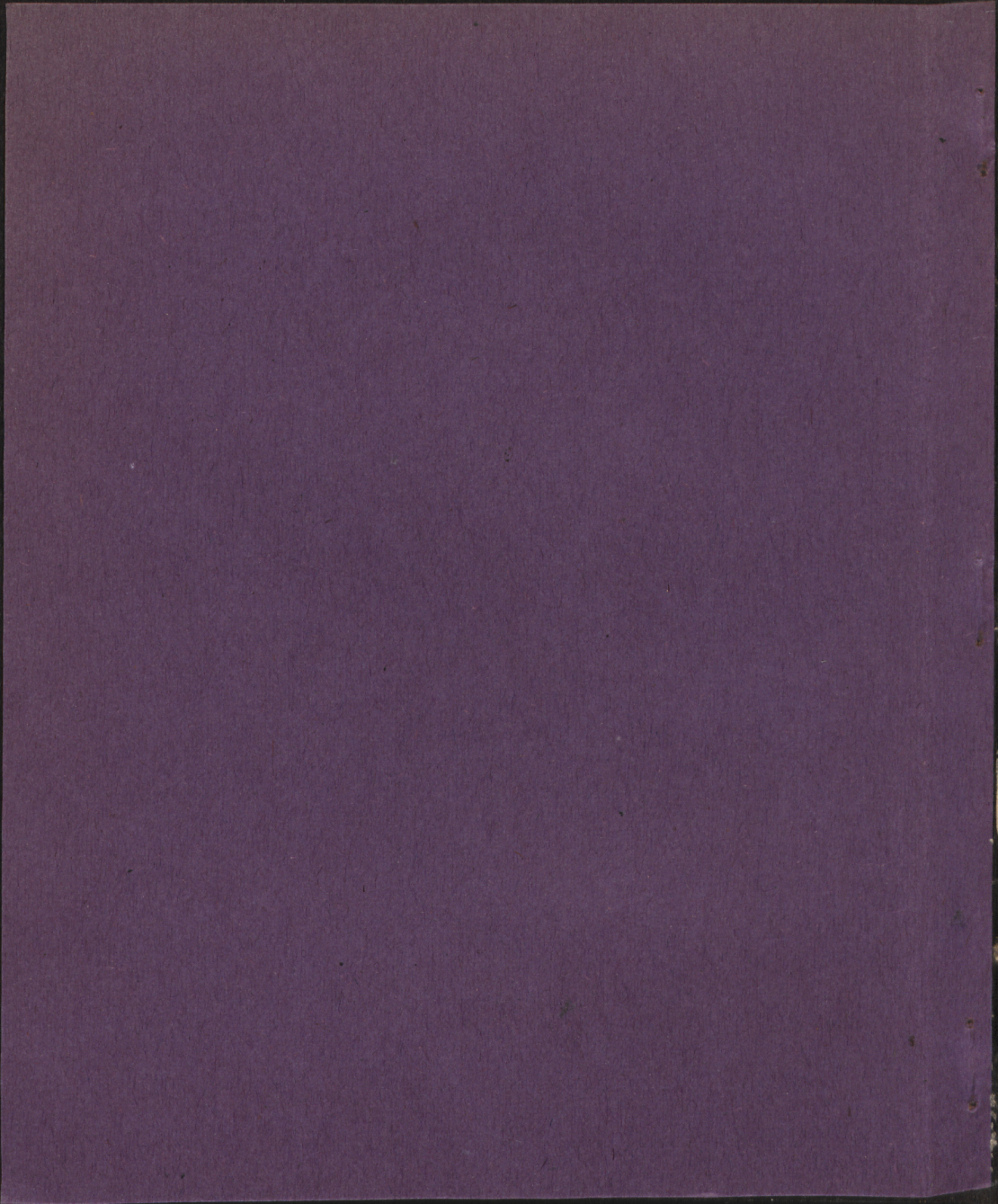

Rückgabe

RU für 1673

Georg Radovius, Provs. 16

Contra Rahne, Resp.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS

De

ACTIONE
REDHIBITORIA,

Quam,

DIVINI NUMINIS ANNUENTE GRA-
TIA in illustri Varniaca

DECRETO & AUTHORITY MAGNIFICI
JCTORUM ORDINIS

PRÆSIDE.

NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, EXCELLEN-
TISSIMO & CONSULTISSIMO

DN. GEORGIO RADOVIO,

J. U. Doctore & Profefs. Publ. Nobilissimo-
rum statuum, Ducatus Mecklenburgici, Syndico
meritissimo, & Facultatis Juridicæ DECANO spectabili
Dno. Promotore & Præceptore plurimum
colendo

PRO LICENTIA

Summos in utroque Jure honores impetrandi
publicæ disquisitioni subjicit

CONRAD RAHNE, Rostochiensis,

In Auditorio Majori

ad diem Octob. horis ante & pomeridianis

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Universitat. Typogr. Anno 1673.

DISERTATIO JURIS
INAUGURALIS
A OTTONE
REDBERTO
DIVINI NUNTII ANNECTI GRA
DIPLOMATI
UNIVERSITATIS
MEDICINAE
MAGISTRO
VIRI DOCTISSIMI
DNI GEORGII RABOVII
J. D. Doctoris & Prof. Publ. Medicinæ
in Rostocko, Medicinæ
maioris, & Juris Doctoris
Dno. Promotore & Preside Communi
DNI LOEWII
CONRAD RABII, Rostochiensis
in Auditorio Publico
Rostochii

Universitäts-
Bibliothek
Rostock

I. N. J.

Prefatio.

Um bonæ fidei contractibus, inter quos primura ferè locum sibi vindicat contractus Emptionis & Venditionis, nihil magis advesetur, quam læsio alterius contrahentium *arg. l. 3. §. ult. ff. pro soc. l. 5. C. de rescind. vendit. junct. l. 36. d. V. O.* Gentesq; omnes & Republicæ benè constitutz eò semper respexerint, ut ingenuè homines contraherent, neque alter alterius sive fraude sive ignorantia læderetur. *Mev. ad Jus Lubec. lib. 3. tit. 6. artic. 11. n. 1.* Hinc Romani, utpote juris Gentium & æquitatis strenui Sectatores & Cultores nec in hâc re, cum fraudes & mendacia in hoc contractu multiplicarentur, suis partibus defuerunt, sed multis actionum remediis propositis fallacias refrenare atque proinde varia pro rescindendis Emptionibus Venditionibus, ad reprimendam malorum hominum audaciam, introducere operæ pretium duxerunt. Inter quæ præ aliis, æquitatis fundamentò nititur *Actio Redhibitoria*, quam in præsentî nostrâ disputatione breviter delineare constituimus.

Thes. I.

Dicitur hæc actio redhibitoria à redhibendo, quia emptor rem emptam redhibet. Est autem redhibere, facere, ut rursus habeat venditor, quod habuerat; quoniam verò reddendo id fiebat, idcirco Redhibitoria appellata est quasi redhibitio sive red ditiol. 21. *pr. de edit. Edict. l. 9. de alien. jud. mut. caus. &* sumitur redhibitionis vocabulum vel latè includens omnes actiones ex *Ædilitio Edicto* promanantes *arg. l. 19. §. 2. in f. b. r. vel strictè* quatenus significat specialem aliquam actionem quæ ad Edictum se habet, ut pars ad totum.

Th. II. In hoc significato strictiori, quo nobis nunc accipienda est, cum *Dn. Rovestrunck in tractatu suo eleganti de redhibitorio judicio Equestri c. 1. n. 1.* Actionem hanc Redhibitoriam *definimus* vel potius *describimus*, quod sit actio *Ædilitia* arbitraria, quæ ob rei venditæ aut

A

per-

permutatæ morbum vitiumque nocivum traditionis tempore occul-
tum & latens: vel ob non præstita promissa & accessiones vel cautionem,
ad resolutionem contractus & quasi ad restitutionem agitur. *l. 31. §. 17.
18. 19. l. 21. l. 23. §. 4. l. 45. ff. de Edit. edict. l. 1. C. de edit. act. l. 13. ff.
de act. empt.*

Th. III. Arbitrariam in *prac. th.* hanc dixi actionem per §. 31.
Inst. de act. præstandum enim est emptori & venditori quicquid ex bonâ
fide est. *l. 51. pr. ff. h. t. Zas. ad d. §. 31.* ratio est; si enim venditor rei
morbosæ, jussus non restituat pretium & accessiones, juratur contra il-
lum in litem ex judicis arbitrio. *l. 45. ff. h. t. Menoch. de A. F. Q. lib. 1.
quæst. 5. n. 25.* & sic propter contumaciam hæc actio ad duplum tendit
& quasi pœnalis videtur. *d. l. 45. §. 1. l. 23. §. 4. cod.*

Th. IV. *Dividitur* plerumque a DD. hæc actio in *directam*
quæ ex verbis & sententiâ Edicti de Mancipiis & omni animali vendito,
cæteris paribus, datur *l. 38. §. 5. §. 1. 48. §. 6. h. t.* & in *utilem* quæ ex in-
terpretatione Jctorum, quæ pro lege servanda §. 8. *Inst. de l. N. G. §. 1.*
fluit, & per quam agitur de omnibus cæteris rebus mobilibus inanima-
tis, & immobilibus, si fortè sint ejusmodi, ut propter vitium eas habere
emptas minus expediat. *l. 1. pr. §. 1. 63. ff. h. t. v. g. si libri mendosi & im-
perfecti sint DD. in l. 1. pr. §. 1. 4. §. 3. h. t.* si fundus pestiferus sit vel her-
bas pestiferas ferat. *l. 49. ff. h. t. l. ediles in fin. ff. de viâ publ. l. 2. §. idem
ait ff. ne quid in loc. publ. l. 1. §. 1. de Cloac. add. th. 13. infr.*

Th. V. Quoad *causam Efficientem Remotam* tenendum est, quod
introduxerint hanc actionem peculiares quidam Romanorum Magistrat-
us ab ædium curâ sive quod ædes sacras privatasque curarent ut Varro
ait *lib. 4. de ling. lat.* sive quod ædibus præessent, in quibus omnia scita
sua plebs deferebat, uti vult Pomponius in *l. 2. §. 21. de orig. jur.* Ædiles,
& ad differentiam Ædilium Plebis & Cerealium, Curiales, *C. Ar. th. 3. h. t.*
vel a curribus eburneis quibus ob urbis amplitudinem & viæ longitudi-
nem insidère, vel à Curibus Sabinorum oppido, ut alii rectius fortè vo-
lunt, dicti, ad quorum officium inter alia, de quibus prolixius agit
Antho. Thysius Antiquit. Rom. c. 13. quoque pertinebat cura rerum ven-
nalium. *Cicero lib. 3. de leg. Sex eo Wesenb. tit. de edil. Edict. n. 1.* de
quarum sincerâ permutatione speciale Edictum ab ipsis auctoribus Edi-
litium appellatum, propositum, ulteriorique Jctorum interpretatione
declaratum extat *tot. tit. de Edil. Edict.* Ex quo certis actionum reme-
diis succurrere voluerunt emptoribus sive fraude sive culpâ venditorum
laxius.

leſis. l. i. §. 2. d. r. Convenienter profectò naturali æquitati, cum ex
juſtitia commutativa, cui omnes contractus ſubjacent. *Ariſtoſ. 5*
Ethic. c. 4. §. 7. 8. Habn. ad Weſenb. tit. de Juſt. & Jur. venditor re-
rum venditarum vitia emptori manifeſtare teneatur, etiamſi non
ſint circa ſubſtantiam ſed circa qualitates *alleg. Habn. ad Weſenb. de*
Ædil. Edict. in fin. meritoque ſi e contra ob venditoris reticentiam
læſus fuerit emptor; quia hic contra naturam iſtius juſtitia emptor
minus, venditor verò plus capit, correctione & ad æqualitatem re-
dactione opus eſt. *vid. Struv. Syntagm. Jur. Civ. Exerc. 1. th. 24. &*
ſeq. Habn. in not. ad Weſenb. tit. de juſt. & jur. n. 10.

Th. VI. *Intermedia cauſa* hujus actionis eſt contractus em-
ptionis & venditionis l. 23. §. 4. & l. 63. h. r. Quamvis enim nec Jure
Civili venditori licuerit emptorem hoc modo lædere; ſed meritò
actio ex empto ad intereſſe competierit. l. 11. §. 3. & l. 13. de act. empt.
Ihà tamen actione, ad reſcindendum contractum agi non poterant,
forſan quia credebatur ex empto actionem ad implendum contra-
ctum potiùs quàm ad reſcindendum comparatam eſſe. *Struv. Syn-*
tagm. Jur. Civ. Exerc. 27. th. 12. Poſtea tamen placuit ex interpreta-
tione Jctorum, ut, ſi opus eſſet, etiam actione empti ad reſolvendum
contractum ageretur. l. 11. §. 5. de act. empt. l. 6. §. 1. ff. de contr. empt.
Sed quia illa generales tantùm caſus haberet, in hoc autem contractu
fraudes & mendacia multiplicarentur ut illis eò magis ſibula injicere-
tur; Ædiles de vitiis rerum proprias conſtituerunt actiones. in l. 1.
§. 1. & l. 38. de Ædil. edict. Edictum tamen poſtmodum rectè ad alios
quoque contractus oneroſos, ex quibus, ſi traditio fiat, dominium
tranſfertur & ubi quis de eviſtione tenetur, vel ad negotia inſtar em-
ptionis ſe habentia, Jctorum interpretatione extenſum, indeq; actio
Redhibitoria etiam dari capit in permutationibus, diviſionibus, da-
tionibus in ſolutum. l. 19. §. 5. de Ædil. edict. *ibiq; DD.* Ad locationem
conductionem verò illa quantumvis Emptioni ſimilis, iisdem juris re-
gulis conſiſtere dicatur. in l. 2. ff. loc. conduct. & pr. inſtit. eod. produ-
cta non fuit. l. 63. ff. de Ædil. edict. tum quia conductor accipit uſum
rei & non rem. l. 5. ff. naut. caup. ſtab. & cum redhibitio ſit in priſti-
num ſtatum re poſitio. l. 60. ff. h. r. non mirum ſi locatio in Edicto
non comprehenditur, quia cum rem non habeat, illam reddere
non poteſt. l. 23. §. 1. ff. h. r. tum quia ſatis cautum eſt conductori,
tum quia locationes ſub exigua mercede & ad breve tempus fieri ſo-
leant,

leant, ut proinde bonus paterfamilias non confuescat utendum, cum periculum sit, ne in pejus incidat & pereat. *Peretz. ad tit. C. de edil. act. n. 9.* interim tamen in locatione ad longum tempus hanc sententiam limitant *Caball. in tr. de edil. edict. cap. 2. n. 11. Balthaf. tit. 6. Resol. Bavar. 4. n. 6. Cujac. 12. obs. 28.* qui vult non parvam esse rationem producendi ædilitii edicti ad illum contractum, & *Dn. Brunn. ad l. 63. n. 2. hoc exemplificat ex Mev. p. 2. dec. 380.* In donatione autem actionem redhibitoriam nullum locum sibi vindicare minus dubii habet. *l. 62. ff. de edil. edict.* quia donatarius ex ipso contractu non damnificatur: ne eo casu liberalitatis suæ, pœnam patiatur donator, quo collimat vulgare dicitur; Equi donati dentes inspicere non oportet. *Einem geschencktem Gaul sol man nicht sehen ins Maul. Peretz. in tit. C. de edil. act. n. ult. Wilhelm. Rovestrunck. tract. de Redhib. jud. Equestri c. 2. n. 2. Caball. de edil. act. c. 2. n. 6.* De dolo tamen donator se obligare debet & solet, ne, quod benignè contulerit, fraudis consilio revocet, v. g. si quis sciens alienum donavit ab actione doli immunis non est. *all. l. 62. Caball. & Rovestr. all. loc.* Sic quoque si donatio inciperet à promissione, quia tunc de evictione teneretur, hanc actionem dari post *Capoll. ad alleg. l. 62. n. 7.* vult *August. Barbosa ad l. 1. C. b. t. n. 8.*

Th. VII. *Causa efficiens proxima est delictum*, idque iterum habet causas communes & generales. *Dn. Struvius Syntagm. jur. Civ. Exerc. 27. th. 5. Hahn in not. ad Wesenb. tit. d. edict. edict. n. 3.* Illarumque sunt tres juxta *Gotthofr. ad rubr. b. t. lit. b. (1)* Reticentia morbi aut vitii, si de eo emptor non fuerit certior redditus, sive venditoris calliditate *l. 14. §. 9. Gl. 38. pr. ff. de edil. edict.* sive ejus ignorantia *l. 1. §. 1. eod.* Cum enim venditor rei venditæ vitia nota habere potuerit & debuerit *d. sext.* ignorantia hæc excusationem non præbet; sed potius pro culpa reputanda est, & hic distinguendi sunt tres casus principales, (1) aut scivit tam emptor quam venditor, & tum quia emptori, ut volenti non fit injuria, non competit actio ulla *l. 1. §. 6. l. 31. ff. de pact.* (2) aut uterque ignoravit & tunc tenetur venditor *l. 1. §. 2. b. t.* modò damnum intrinsicum sit quod ex morbo provenit, ubi nulla distinctio inter scientem & ignorantem, nam si damnum extra rem sit consideratur scientia *l. 13. pr. ff. de act. empt. Bart. ad l. 1. C. de ædilit. act.* Sic & tunc prodest ignorantia venditori, quando pactus est, ne de ullo vitio teneretur. *l. 31. de*

l. 31. de pact. l. 14. §. 9. h. t. Hillig. in Donell. lib 15. (3) aut venditor scivit & tenetur non tantum ad refundendum pretium sed ad omne etiam interesse. *l. 13. pr. ff. d. act. empt. & l. 1. in fin; C. h. t. l. 23. §. 8. ff. eod. & stat. Lub. l. 3. r. 6. art. 14.* hoc casu superaddit multam arbitrariam in publicum solvendam *Mov. add. loc. num. 16.* Quamvis etiam in casu scientiæ & ignorantie statuta locorum non sine ratione à jure communi recedant. *vid. lib. 3. tit 6. art. 11 jur. Lubec. ibique Mov. n. 10. & n. junct. quest. prima prelim: n. 56. & aliquot sequentes* (2) Promissi non servatio, vel ex promisso si rem venditam fore sine vitio aut morbo (non quidem jactandi aut commendandi solum sed præstandi gratiâ) promiserit aut affirmaverit venditor & non præstiterit *l. 17. §. ult. l. 18. pr. l. 19. pr. & §. 1. 2. 3. ff. h. t. vel etiam ex conventionione de reddendo si ita conventum ut nisi placuerit intra definitum tempus redhibeatur. l. 31. §. 22. ff. de edil. edict.* Hic verò notandum quod generales promissiones quandoque venditorem non obligent, si nimirum ita in promptu sit aliquod vitium, ut id emptor non ignoraverit. *l. 43. §. 1. de contra. empt.* (3) causa est denegatio cautionis si venditor volenti emptori cavere nolit de iis quæ in rebus venalibus edictum repromitti jubet. *l. 17. l. 28. ff. de edil. edict. & l. 31. ff. de evict.* hicque non quidem ob vitium de quo non constat; Sed ob non præstitam cautionem agitur ad redhibendum *add. d. l. 28.*

Th. VIII. Ad harum communium causarum unam vel alteram referri etiam possunt, causæ speciales, quæ in specie concernunt Mancipia vel jumenta, v. g. *ad illa* spectant, si noxæ deditiois subiacet servus, idque reticuerit venditor. *l. 1. §. 1. h. t.* Si veterator pro novitio veneat. *l. 27.* vel talis sit qui omnino manumitti nequit. *l. 17. §. 19. ff. de edil. edict.* Ad hæc respiciunt, si venditor non tradiderit ornamenta, quæ in venditione cum jumento monstravit *l. 38. ff. eod.* Unde sequitur venditorem equum cum ornamentis sc. fellâ & frænd, ostendentem, ita ornatum etiam tradere aut redhibitionem pati debere. *Gothof. in d. l. 38.* Nisi vel consuetudo loci in contrarium sit, vel conventionione sibi prospexerit venditor. *Gloss. in d. l. 38. §. vendendi Roverstr: c. 6. n. 3.* Aut venditor docet se jumentum itineris non vendendi causa ita ornatum habuisse *d. l. 38. §. 11.* Cæterum si plura mancipia aut jumenta sint vendita in uno reperto vitio gravi, possunt ambo redhiberi, si sc. ad certum

usum fuerint conjuncta, nec interest siue unum pretium pro omni-
 bus siue pro singulis certum sit datum. *l. 38. §. 14. b. t. v. g.* si ut paria
 bey Paaren/ siue ut triga ut quadriga, ein Joch Ochsen oder ein gespann
 Rutschpferde / sint vendita, nam res sunt tunc ita annexæ, & una ita
 absque alia ministerium debitum vix præbere potest; Sin res ad
 certum usum non sunt conjunctæ *Bern. Schoran. in exam. jurid. b. t.*
 cum nonnullis Dd. distinguit, utrum per auersionem pretium pro
 omnibus sit constitutum, & sic una sit venditio, adeoque tunc omnes
 vel redhibendæ vel retinendæ, aut pro singulis separatim datum sit
 pretium, & tunc quædam res redhiberi potest, si modò res commo-
 dam separationem admittat. *l. 35. §. 38. §. fin. b. t. l. 36. l. 34. h. Caball.*
c. 2. n. 50. Brunnem. ad d. l. 34. b. t. Licet dissentiant alii, qui indistinctè
 statuunt rem redhiberi posse habitâ ratione bonitatis atq; æstimatio-
 nis à judice faciendæ *Cujac. in l. 34. ff. b. t. tom. 2. pag. 1968. Baltebas.*
in d. l. n. 14. in fin. per l. 36. b. Berlich. decis. 77. n. 5. Aliud etiam est in
 hereditate ubi non nocet quasdam res esse vitiosas, quia venditor he-
 reditatis non tenetur de evictione, si singulæ res sunt evictæ *l. 2. ff.*
de hered. vel act. vend. l. 1. C. de evict. ubi autem evictio non habet
 locum ibi nec redhibitio. *Trentacing. lib. 2. Resol. tit. de empt. Resol.*
11. n. 7. nisi contrarium sit actum v. g. si quis non solum hereditatem,
 sed etiam bona hereditaria vendiderit *arg. d. l. 1. C. de evict. Baltebas.*
tit. 8. Resol. 7. n. 15.

Thel. IX. *Subjectum est vel agens vel patiens:* Sub illo ve-
 niunt omnes qui possunt hâc actione agere & morbosum animal a-
 liamvè rem vitiosam emerunt ignorantes, uti & eorum heredes, cum
 actio regulariter sit rei persecutoria. *l. 31. §. 5. b. t.* ii enim, intellectu
 hujusmodi morbo vel vitio si non erant ullo modo comparaturi, ha-
 bent hanc actionem, quod si plures singuli partes ab uno emant: tunc
 pro parte quisque eorum experitur; sed si in solidum emant, unus-
 quisque redhibitoriam exercere potest. *l. 31. §. 16. in fin. b. Oldend.*
class. 4. act. 2. n. 4. Si verò plures sint heredes emptoris & velint a-
 gere redhibitoria omnes consentire & unum dare procuratorem de-
 bent. *d. l. 31. §. 5.*

Th. X. Sic ex facto servi vel mandatarii etiam dominus ha-
 bet quandoque hanc actionem, vel non, nam si mandatum de certo
 aliquo jumento aut mancipio conceptum sit, quia hoc casu servus tan-
 tum ministerium hic præbet, domini verò ignorantia spectanda sit,
 rectè

rectè hic agit: Eodem modo se res habet, si culpa procuratoris (specialis scilicet ad rem) res empta deterior facta sit, ut dominus teneatur de damni illius emendatione. *l. 2. §. 1. §. l. 25. §. 1. 3. 4. l. 51. pr. §. 5. l. b. 1. junct. l. 15. de constit. pecun.* Servus tamen si sciverit, dominus ignoraverit rem esse vitiosam, servi scientia spectatur & domino nocet; si ignoraverit servus dominus sciverit, non tenetur venditor. *l. 51. pr. b. 1.* Si verò ignorans procurator emerit, ipse rectè agit rehibitoria, licet dominus sciverit *d. l. 51. §. 1. Struv. th. 5. Exerc. 27.* quia hic non nisi per cessionem actio in dominum transfertur, unde rectè *in fin. d. l.* exceptio ex persona domini contra eum negatur. *Cujac: in tr. ad. Afric. & in hanc legem p. 545. Bacch. vol. 2. disp. 2. tb. 3. lit. C.*

Th. XI. Non datur tamen actio hac ei, qui venditorem æquivalenti dolo petiit, quia dolus dolo compensari potest. *l. 3. §. 5. ff. de eo per quem. fact. est.*

Th. XII. *Sub hoc* venit quivis, in quem datur nostra actio qui se vendidit vel per se, vel per alium *l. 23. §. 4. b. 1. jumentum, mancipium aut quamcumque tandem rem vitiosam;* ubi autem plures sunt socii qui vendiderunt, datur actio in eum, cujus maxima pars aut nulla parte minor in venditione est. *l. 44. §. 1. b. 1.* Ratio est quia plerumque Venalitarii iuta societatem coeunt, ut quicquid agant in commune agere videantur, & ne emptor cogatur cum multis litigare. Si itaque minorem partem quis habeat tantum pro sua portione potest conveniri ut vult *Caball. alleg. tract. c. 2 n. 44.* Quod secus est jure novissimo *Aurb. hoc ita C. de duob. reis stipul.* Item competit in heredes venditoris *l. 48. §. 5. l. 19. §. pen l. 23. §. 3. b. 1.* & adversus fidejussorem si se in universam causam sit acceptus *l. 56. eod.*

Th. XIII. Deveniam nunc *ad objectum* & sunt res quæ in rehibitionem veniunt, & ex edicto adilitio primitus solum erant vendita vitiosa mancipia, aut jumenta, & postea ex ipsorum adilitium productione omnis generis res animata *l. 1. §. 38. §. 5. l. 48. §. 6. b. 1. stat. Lub. lib. 3. tit. 6. art. 14.* ex interpretatione & extensione Jcto- rum verò omnes etiam res inanimata mobiles & immobiles principales & accessoria *l. 1. pr. §. l. 63. ff. b. 1. l. 31. §. fin. l. 32. 33. d. 1. stat. Lub: all: lib. 3. t. 6. art. 15.* Quo pertinet. E. G. Das Silberwerk dessen jedes Mark nicht 14. Loth seines Silbers helt und die Probe nicht hat. *Ord. Pol. Imper. de Anno 1548. rubri 35. & de Anno 1577. tit. 36. §.*

36. *Ord. Pol. Mecklenburg. de Anno 1572. rubr. Goldschmiede / & Civei. Rostock. de Anno 1576. ead. rubr.* Sed quantum hodie ab hac ligâ per Aurifabros temerariò ausu recedatur, experientia docet. Item, der gefälschte Wein / R. J. zu Freyburg Anno 1497. Rubr. 2. So man den Wein ablassen wolte. *Ord. Pol. Anno 1548. rubr. 16. R. J. Auguß. Anno 1500. tit. 32. Ord. Pol. Anno. 1577. tit. 16.* Item extenditur ad pannum R. I. *Auguß. Anno 1500. tit. 23. die Bücher soll man genes und geschoren verkauffen Ord. Pol. Anno 1577. tit. 21. §. 3. Jus Lub. lib. 3. tit. 6. art. 11.* Ad aromata, inutiles species aut materialia pharmaceutica. *Ord. Pol. de Anno 1543. tit. 33. R. I. de Anno 1551. §. 85. & seqq. Ord. Pol. Francof. Anno 1577. tit. 24.* Ad libros inutiles Bücher so defect haben / und verboren seyn. Ad fundum pestiferum, ad domum aërem insalubrem habentem *Oldend. Class. 4. act. 2. pag. 415. vid. th. 4. supra.*

Th. XIV. Sic actio hæc non tantùm ad venditas vel ex alio simili contractù translatas res vitiosas pertinet, uti supra ex *th. 6.* patescit, sed etiam sibi vindicat locum in feudis. *Baldus in l. 2. C. de edit. act.* quia ut plurimum conferri solet propter benemerita, vel titulo oneroso, rarò ex gratiâ, ut communiter Feudistæ in *2. F. 1.* tradunt. Idem assero, propter paritatem rationis in Emphytensi per eam enim transfertur Dominium utile. *l. 1. C. de jur. Emphyt. modo facta sit ejus concessio titulo oneroso; non lucrativò. arg. l. 62. ff. de edil. edict. Coll. Arg. th. 21. h. 2.*

Th. XV. Interim tamen suas vires amittit in venditionibus fiscalibus *l. 1. §. 3. h. t. & simplariis i. e. rebus vilibus l. 48. §. fin. h. t. ibique Gothof.* non etiam in venditionibus pupillaribus & civitatum. *d. l. 1. §. 4. & s.* Contractus enim Civitatis non est contractus fiscalis. *Bald. ad l. prædium in fin. C. de edil. act. junct. h. 16. ff. de V. S.* hoc enim fisco singulariter, ut privilegium, propter auctoritatem, hæssa fiscalis, quam facile convelli propter utilitatem Reip. non convenit. *l. 8. C. de remiss. pignor. est concessum, adeoque extendi non potest. l. 14. & seqq. ff. de LL.*

Th. XVI. Circa formam hujus actionis occurrunt requisita ejus tum proponenda tum probanda. Constituuntur verò à Dd. communiter ejusmodi quatuor. Primum requisitum est, ut intervenierit vel venditio (generaliter hoc verbo accepto) *l. 1. in pr. aut permutatio vel similis contractus l. 19. §. 5. ibid. traditioque rei venditæ*

venditæ facta sit, [daß die Lieferung geschehen] *arg. l. 44. §. 2. d. t. ut enim aliquid reddatur ; aliquid prius traditum sit , neesse est , cum privatio præsupponat habitum Everh. in loc. Top. leg. 20. à privat : ad habitum n. 1. & seq.* Unde sequitur, quod venditâ quidem, & non tradita re, si morbi occulti aut promissi defectus emptor ignorans ante traditionem pretium b. f. numeraverit, postea cognito morbo aut promissi defectu non hâc ; sed actione ex empto pretium repetat *l. ex emp. 11. §. 6. ff. de act. empt.* post traditionem verò si mortuum sit jumentum vel mancipium, redhiberi potest, quia casu, non culpa emptoris hoc factum est & ex postfacto non decrescit obligatio per mortem. *l. 38. §. 3. §. l. 47. §. 1. §. l. 48. pr. h. t.* Sin autem suo facto emptor fecit ne res exhibeatur, evanescit hæc actio. *d. l. 47. pr.*

Thef. XVII. *Secundum requisitum est, ut res sit vitiosa l. 4. §. 3. b. t.* sitque vitium sive morbus [sic enim promiscuè sumimus hæc vocabula in præsentî argumento, pro affectu præter naturam notabili, usum ministeriumque hominis aut jumentî aut rei in totum impediante vel multum incommodante *per l. 1. §. 1. §. 7. §. 8. l. 4. §. fin. l. 5. l. 10. ff. de edil. edict. Wes. in parat. h. t. n. 9. Molin: tr. 2. de J. & J. disp. 353. n. 22. Brunn. ad l. 1. §. 7. num. 6. h. t.* cum accuratè loquendo inter hæc differentia sit. *vid. l. 10. §. 2. ibique. Gæddem ff. de V. S. Paul: Zacchias quest. Medico-legales. tit. 3. q. 3. n. 15.*) corporis, vel simpliciter, talis, e. g. in mancipiis, febris continua, vel tertiana vel quartana, Podagra *l. 53. junct. l. 1. §. 8. b. t.* Si quis sit myops über-sichtig *l. 10. §. 3. eod.* si mulier arcta *l. 14. §. 7.* aut bis in mense purgatur. *l. 15. eod. vid. plura apud DD. §. tot. tit. de edil. edict. & Coll. Argent. ib. 11.* vel mixtus, simulque ad animum penetrans & respiciens, uti furor & dementia in fanatico aut phrenetico *vid. l. 1. §. 9. 10. junct. l. 4. §. 1. 3. de edil. edict.* & morbus comitialis vulgò die fallende Suht/das Schwere item heilige gebrechen/ *d. l. 53. b. t.* Animi verò vitia, quatenus per ea non impediatur usus ministerii nec corpus inutile reddant, qualia sunt v. g. timiditas, avaritia, iracundia, melancholia *l. 1. §. 8. §. fin. l. 2. b.* ad hanc actionem, ex primo Edicti capite non pertinent. *l. 1. §. 10. l. 4. §. 3. b. t. Hahn. in not. ad Wesenb.*

B

senb.

senb. n. 6. b. t. quamvis ob animi vitia ex empto, si venditor sciens reticuerit, agi possit. *l. 1. §. 9. 10. l. 4. pr. §. 4. eod. Zaccke p. 3. quest. medico-leg. q. 1. n. 2. Caball. d. c. 2. n. 28.* nec id ipsum ad secundum caput Edicti sit applicandum, cum in iumentis etiam animi vitia v. g. recalcitrare, sine causa facile turbari, cornu petere, attendantur *l. 43. b. Brunnem. ad parat. Wesenb. quest. 14. b. t. §. in l. 1. §. 9. n. 8. ff. eod.* Excipiuntur etiam vitia animi in mancipiis, propterea redhibitio potest contingere (1). Si animi vitia in conventionem & promissionem deducta & abesse promissa sint *l. 4. §. 4. b. t.* (2) Si servus erro (i. e. qui sæpe sine causa vagatur & tempore in res nugatorias consumptò serius domum redit) sit, *l. 17. §. 4. b. t.* (3) Si servus sit fugitivus i. e. qui eà mente discedit ne ad dominum redeat. *l. 17. in pr. §. 1. 2. 3. §. seqq. b. t.* si modò ante venditionem fugiendi animum habuerit *l. 54. ff. §. l. 3. C. b. t. vid. plures limitati: in Coll. Argent. th. 14. b. t.*

Thes. XVIII. Dum asserui, quod vitium oporteat esse notabile rei que usum impediens, excludo nimis levia vitia, e. g. levem febriculam, vulnusculum. *l. 1. §. 8. junct. l. 4. §. fin. l. 5. l. 10. §. 2. b. t. add. Coll. Arg. th. 15.* Ob quodvis enim leve vitium, contractum annihilare est contra mentem legislatoris. *l. 54. de contra: empt.* nec redhibitoria actio ut rescissoria, quia contra jus Civile data (rescindit enim quod jure civili erat ratum) temerè est concedenda. *arg. l. 10. §. 11. ff. de dol. mal:* sic etiam, si sciverit emptor vitium, nulla ipsi competit actio. *vid. th. 7. supra.*

Th. XIX. Tertium requisitum est, ut vitium sit latens, & internum nec tempore venditionis apparens, adeoque emptor ex inspectione scire non potuerit. *l. 1. §. 6. l. 14. §. fin:* in vitiis enim externis, conspicuis & in sensus incurrentibus, quæque ex signis deprehendi possunt actio redhibitoria cessat *dd. text. Carpzov. p. 2. c. 34. d. 16. Mev. p. 4. d. 59.* adeo ne venditor, etiam si sciat manifesta vitia, exprimere ea teneatur. *d. §. fin. §. l. 15. §. 1. de contra empt.* Si tamen emptor per supinam vel simplicitatem vel negligentiam sive incuriam nesciat,

ciat, venditor verò sciat, hujus dolum latæ culpæ præponderare, & sic dari actionem ædilitiam certum est *arg. l. 19. de R. I. Caball. c. 2. n. 23. Bald. d. l. n. 8. Brunn. ad. l. 1. §. 6. h. t.* Quæ autem sunt vitia conspicua exemplis declarat *Paul. Zacch. supra d. loc. q. 4. & seqq. & Rovesstrunck / d. tract. c. 4.* Inter talia manifesta vitia etiam referri solet morbus ille suum (vulgò die Finnen) ob quem ideo redhibitori locum non esse decisum referunt *Coler. part. 2. decis. 228. n. 9. Carpzov. J. F. R. S. p. 2. Const. 34. def. 16.* quod multò magis in lanione emptore procedere tradit *Mev: ad Jus Lubec. lib. 3. tit. 6. art. 15. n. 8. & quoad hunc Dn. Brunnem. in l. 14. §. pen. h. t.* huic adstipulatur, aliàs non, cum nemo cuique emptori persuaserit semper in emptione pecorum lanionem esse adhibendum, qui os apperiat, unde plerumque donec constet an porcus mandandus laniis laborare deprehendatur, ex conventionione pretium emptor retinere solet.

Th. XX. Ne tamen contra *l. 54. ff. de contra: empt.* ob quævis vitia interna, qualia in jumentis & animalibus de jure certè varia sunt, v. g. cornu petere *l. 43. in pr. ff. h. t.* recalcitrare, sine causa facilè turbari *d. l. si sint pavida, mordacia, calcitrosa l. 4. §. 3. eod.* contractus retractetur, elegerunt sibi quædam Reipubl. ac provinciæ certa vitia, quæ licet specialiter de iis in venditione non sit conventum, neque expressè sint exempta, sunt præstanda. Ita enim in jure Saxonico hæc tria ad cautionem ejus, qui equum vendit, sunt exempta [1] Si equus retrogradus, stetig. (2) latenter cæcus star-Blind / [3] Scabiosus, Hahrschlechtig / Weichbildt. *art. 97. Coler. p. 2. decis. 22. n. 17. Carpzov. p. 2. c. 34. dec. 17. Richter decis. 95. n. 30. ubi præjudiciis confirmant. Juxta reformationem Reipubl. Francofurt. part. 2. tit. 9. §. 4.* de quatuor vitiis venditor tenetur, daß es nicht sey (1) geraubt oder gestolen. (2) Haarschlechtig. (3) Stetig (4) Hauptstich / Mohnaugig oder Koxig. *Reformatio Norinbergensis. lib. 4. tit. 16. §. 1.* tria expressit (1) Koxig. (2) Kexdig / (3) Haarschlechtig. *Ex statut: Lubecensi quod & Rostochii attenditur* Tria viiia sunt præstanda (1) Anbrüstig /

B 2 2. Stedisch

(2) *Stedisch* / (3) *Schäbitz*. *Jur. Lubec. lib. 3. tit. 6. artic. 17.* hæcque ideo, cum præ cæteris sunt invisibilia & mutabilia & vulgò Wandelbahr dicantur. Hæc autem particularia vitia ita sunt intelligenda, ut venditor ex ignorantia alia vitia reticens tantum non teneatur: Nam si alia vitia sciverit & fraudulenter celaverit, aut sine vitiis laudaverit, adhuc redhibitioni locus erit. *Richter all. decis. 95. n. 30. Mev. ad. jus Lub. lib. 3. tit. 6. artic. 17. n. 6.*

Th. XXI. Aliter se res habet in cæteris animalibus, v. g. in bove qui postea mactatus si deprehendatur morbosus, ita ut caro ejus sine periculo comedi nequeat; redhiberi potest si venditor morbum sciverit, si ignoraverit *Carpz. part. 2. c. 34. defn. 15. add. ib. 7. supra.*

Th. XXII. *Quartum requisitum* est ut læsus sit emptor ex una causa Edicto comprehensa propter vitium, quò tempore venditionis res jam fuerit affecta, l. 1. §. pen. l. 58. §. fin. ff. b. t. quod ubique, quia non præsumitur, ab emptore est probandum, l. 4. de probat. *Peretz. in tit. C. de ad. act. n. 4. Struv. in Syntagm. jur. civ. b. t. th. 5. Carpzov. Jurispr. forens. p. 2. consl. 3. defn. 18.* Non admodum autem difficile hoc erit emptori adhibitis rei peritis colligere ex circumstantiis. *Peretz. in C. d. loc. Frantzck. in ff. b. t. n. 68. Cabal: all. tract. c. 2. n. 5. & 26.* Nam si animal venditum intra triduum aut brevius tempus fortè interierit, præsumitur morbus, nisi aliud ex integritate viscerum possit dijudicari, venditione antiquior, scilicet quando morbus est occultus. *Bald in l. 1. C. de edil. act. & ex eo Hahn. in not. ad Wesenb. b. t. n. 6. Oldend. clas. 4. act. 2. pag. 414.* secus si intra longius tempus facta jam traditione appareat. *Carpz. all. loc. def. 18. n. 4.*

Th. XXIII. Huic requisito quò actio hæc eò melius locum habeat, Practici addere solent, ut emptor juret, si non remittatur, se empturum hanc rem non fuisse, si vitium scivisset *Balthaf. d. ref. 4. n. 13.* petaturque restitutio pretii & ut venditor

ditor accipere jubeatur rem venditam. *Scacc. de commerc. §. 1. q. 1. n. 482. Barbosa ad l. 1. n. 9. & seqq. h. t.* Formulam ipsam agendi exhibet *Oldend. Claf. 4. act. 2.*

Th. XXIV. *Finis & effectus actionis*, qui invicem hic ferè concurrunt, sunt, ut occurratur fallaciis Venditorum & subveniat Emptoribus. *l. 1. §. 2. h. t. l. 37. & 38. §. 2. eod.* utque rescissâ venditione omnia in integrum restituantur *l. 23. §. 1. 7. l. 28. l. 27. l. 31. §. 1. l. 60. h. t.* Et cum à parte emptoris hoc rescissorium negotium incipiat *l. 25. §. fin. h. t.* primo loco sunt numeranda quæ ab emptore sunt redhibenda venditori, qualia sunt [1] Individuum ipsum sive eandem in specie rem, quam emendo vel permutando accepit, nec deteriolem quàm traditionis tempore fuit, restituat, & si forsân res aliquatenus per dolum & culpam vel ab ipso emptore vel ejus familia aut procuratore deteriorata fuerit, id judicis arbitrio æstimetur & venditori solvatur *l. 23. pr. §. 5. 6. l. 43. §. 8. ff. eod.* nisi solius vitii occasione vel casu deterior facta sit, vel etiam planè interierit *l. 38. §. 3. l. 47. §. 1. cum l. seq. h. t.* (2) Accessiones non solum quæ ante L. C. emergunt; sed etiam quæ post *l. 25. §. 8. ff. h. t.* & non solum veniunt illæ accessiones quæ perceptæ fuerunt; sed etiam quæ percipi potuerunt, quia hæc restitutio autoritate legis fit *l. 23. §. 9. eod.* & tradita ornamenta quibus in ipsa venditione mancipium aut jumentum fuit ornatum: e. g. si equus sit venditus, frænum, ephippium & similia restituantur *d. l. 23. §. 1. l. 33. §. 1. l. 38. §. 1. & §. 11. l. 1. ibique Gloss. eod. Rovenstrunck. c. ult. n. 11.* [3] Acquisita per operas jumenti aut mancipii & fructus sc. si quid natum fuerit, aut culpa, dolove ejus factum sit, quo minus tale quid haberetur *l. 23. §. 9. l. 24. l. 21. §. 2. h. t. Donnell. 13. Comment. c. 3. Mejer. all. loc. 1b. 29.* cujus respectu cavere etiam debet venditor, se nihil dolò malò fecisse, quo deterior aut evictioni obnoxia res fieret, item si quid ad ipsum occasione istius rei redhibendæ pervenerit, se restitutum *l. 21. §. 1. & seqq. l. 22. l. 24. l. 30. pr. h. t. Donnell. all. loc. Althus. Dicaolog. l. 1. c. 75. n. 14.* seque si forsitan mancipium redhibendum in fuga sit, curaturum ut sistatur *d. l. 21 §. ult.* quod ad equum, qui in fuga est, accommodat *Rovenstr. c. ult. n. 13.*

Th. XXV. Venditor autem emptori debet prestare

(1) id, quod accepit cum omni causa i. e. pretium cum usuris, & omni damno, quod emptori accidit ex ea re *l. i. C. b. t. l. 23. §. 1. 7. §. l. 27. §. 2. l. 27. d. t. Wesenb. ibid. n. 7. Donnell. 13. comment: c. 3.* Et si venditor rei vitia sciverit, prestabit id, quod interest emptoris pretio non caruisse *all. text: junct. l. i. C. eod. §. l. 13. ff. de act. empt.* (2) Id quod rei venditæ causa ex voluntate venditoris vel de consuetudine more vel loci erogatum e. g. Symposium mediatorum, vulgò, Weinkauff. arrham: Gottsheller / quo etiam pertinet donarium istud, equo vendito, famulis conferri solitum, Halstergeld oder Zaungeld *l. ii. §. 6. ff. de act. empt. l. 3. C. eod. Rovenstrunck. c. ult. n. 19.* item quod vectigalis vel gabelle nomine solutum & quod in curationem aut in iudicium rei venditæ causa susceptum, aliasvè, extra cibaria quæ à iudice non imputabuntur, impensum est, eaque omnia arbitrio iudicis consequetur emptor. *l. 27. ibique Brunn. l. 29. §. ult: l. 31. pr. b. t.* Ea autem quæ emptor proprio motu ex merâ liberalitate impendit non reperit. *l. 27. ff. b. t. Caball: c. 2. n. 48. Roveß. c. ult. n. 19.* quia non debet id quod suo arbitrio dedit, à venditore exigere, quandoquidem alteri per alterum non debet iniqua conditio inferri *l. 74. d. R. J.* interim tamen sciendum, quod damna aut expensas non iudicio redhibitorio; sed per viam retentionis à venditore consequatur emptor, quippe qui cogendus non est, restituere rem etiam recepto pretio, nisi indemnis servetur a venditore *d. l. 29 §. f. l. 31. pr. Oldend. class. 4. act. 2. pag. m. 410. Roveßtr. c. ult. n. 26.*

Th. XXVI. Cùm utrinque & per omnia virtute hujus actionis, in integrum fiat restitutio, exinde patescit, quod post redhibitum fundum adversus emptorem exactio futuri vectigalis cesset. *l. 49. b. t. & quod redhibitio pignus non liberet. l. 43. §. 8. b.* Unde sequitur, si emptor pignori rem obligaverit, quod ex edicto *l. 9. de alien. jud. mut. caus.* rem liberare & redemptam exhibere debeat. *d. l. 43. Rovenstrunck. c. ult. n. 10.* Quod si emptor non redhibiturus aliàs, creditorum fraudandorum causa, consilio cum venditore inito, redhibuerit, pignus manebit obligata

bligatum. l. 4 ff. quib. mod. pig. vel hypoth. solv. junct. l. 7. eod. teneturque creditoribus venditor actione revocatoria Pauliana d. l. 43. §. 7. §. 8. de edil. edict.

Th. XXVII. Affinia huic actioni sunt remedia, quibus aliquando contractus vel planè rescinditur vel in melius reformatur. Illuc pertinebit actio ex empto l. 11. §. 3. de act. empt. l. 1. §. 9. in fin. vid. th. 17 Struv. th. 12. h. t. Ex stipulatu l. 19. §. 2. l. 31. §. 20. l. 58 §. 1. h. t. Ob dolum l. 5. C. de rescind. vend. junct. l. 37. de dol. mal. Ob metum l. 1. §. 8 C. de rescind. vend. Conditio ex lege, ob læsionem ultra dimidium l. 2. C. eod. Actio, ob pactum de retro vendendo adjectum l. 12. ff. de prescript. verb. l. 2. C. de pact. int. empt. & vend. c. 5. X. de empt. vend. Actio in factum perpetua arg. l. 35. de O. & A. ad pretium repetendum, etsi non adfuerit iusta redhibitionis causa, nempe morbus, tùm enim non queritur, an mancipium in causa redhibitionis fuerit, sed hoc tantùm, an sit redhibitum, quippe, quod iniquum sit, posteaquam venditor agnoverit recipiendo mancipium, tunc queri, utrum debuerit redhiberi, an non debuerit. l. 31. §. 17. de edil. edict. Actio Æstimatoria seu quanto minoris, quàm quidem contractus totus non rescinditur; sed sibi reddi tantum de pretio emptor intra annum utilem i. e. à die scientiæ computandum petit, quanto minoris valuit, cùm emeretur. l. 18. §. 1. l. 61. h. t. l. 19. §. f. §. 2. C. eod.

Th. XXVIII. Licet actio quanto minoris virtualiter includat Redhibitoriam, in casu, si agens tempore motæ actionis non omnia vitia sciverit, iudex verò rem mihi planè inutilem incidenter videat, sive tale vitium in homine aut jumento sit, ut ob id eum emptor non empturus fuisset, ita enim non obstabit exceptio rei judicatæ, si prius de uno vitio egerit, majori enim vitio compertò, rectè iterum aget, quia hic incidenter emergit redhibitionis necessitas arg. l. 1. §. 2. h. t. junct. l. 43 §. 6. eod. Caball. c. 3. n. 11. Balthas. d. res. 4. n. 27. Concurrent tamen hæ actiones aliàs electivè i. e. ut se invicem tollant per electionem unius l. 25. §. 1. ff. de except. rei judic. hinc ubi prius egit Redhibitoria, non est concedenda ipsi Æstimatoria, vel contra, ne bis ejusdem rei æstima-

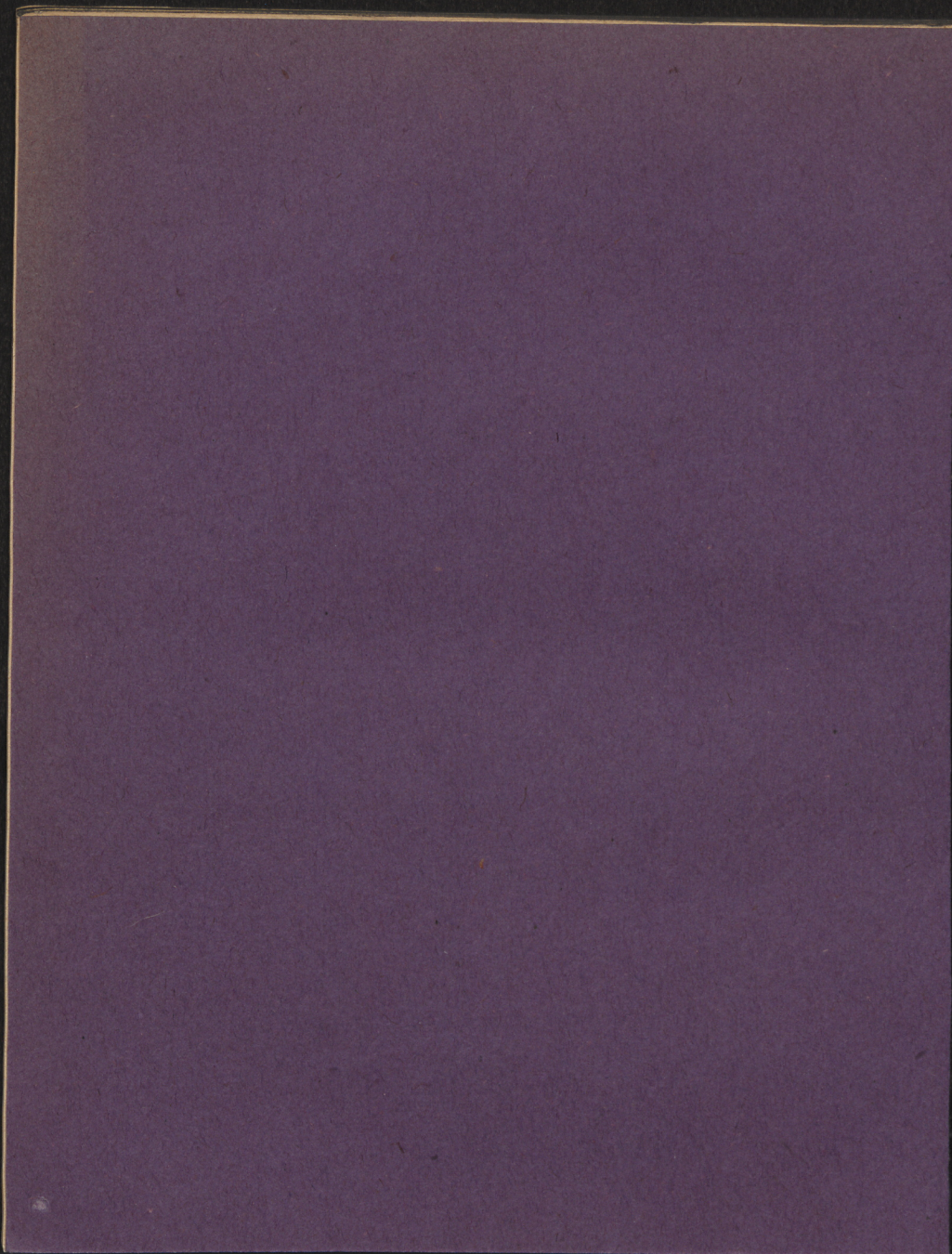
æstimationem consequatur *d. l. 25. §. 1. cum agens eo tempore,*
omnia vitia scivit & primitus in ejus potestate fuerit quâ actione
agere vellet, *arg. l. 14. §. 9. de edil. edit.* Sed actione quanto
minoris læpius agere possum ob diversa vitia, ut tamen emptor
lucrum non habeat. *l. 32. §. 1. de evict. l. 57. de R. J.*

Th. XXIX. Cessat tandem (ut paucis *contraria* etiam
perstringamus) actio Redhibitoria. Si (1) unum desit ex requi-
sitis allegandis & probandis v. g. si res sit vilis, vitium tempore
venditionis perspicuum, vel si res redhibenda non sit amplius in-
tegra *l. 47. §. 60. ibique DD. h. t.* quare si emptor rem alienavit,
consumpsit, aut suo facto effecit, ut reddere non possit, evanescit
redhibitoria actio *Mev. p. 4. dec. 34. junct. p. 3. decis. 192.* uti &
illò casu, si ædes emptæ in aliam formam transmutatæ sunt v. g.
stabulum, horreum, *Carpzov. p. 3. decis. 222.* multò ergò minus
datur hæc actio quando emptor, vitio compertò, partem pretii
solvit & pro reliquo, suppositis pignoribus, satisfecit, ex quo fa-
cto expressus elicitur consensus *Mev. p. 4. dec. 50.*

Th. XXX. Destruitur (2) præscriptione sive lapsu tem-
poris quoque hæc actio: Tempus autem illud vel ab ipsis contra-
hentibus vel à lege præfinitum est. *Rovesfrunck. c. 8. n. 1.* Tempus
quòd à contrahentibus præfinitum est, à voluntate eorum depen-
det, & pro eorum, arbitrio aliquando modicum, aliquando longum
esse potest. *l. 4. C. de edil. act. Albus. Dicæolog. l. 1. c. 75. n. 16.* Con-
tractus siquidem à conventionem legem accipiunt. *l. 23. 34 de R. J. l.*
1. §. si conveniatur ff. depos. l. 51. de V. O. l. 10. C. de pact. c. contra-
ctus de R. I. in 6. Si autem de declaratione redhibitionis quidem,
non autem de tempore convenerit, e. g. si vendo quid hoc pacto,
ut si displicuerit, mihi reddatur, sexaginta dies utiles emptori
competunt. *l. 31. §. 22. h. t. Donell. lib. 17. comm. c. 8.* Quibus
præteritis non aliter dabitur hæc actio, nisi in mora fuerit vendi-
tor aut absens, aut alia justa causa intercesserit, quo minus red-
hibitio intra præfinitum tempus fieri potuerit. *d. l. 31. §. 23 h. t.*
Rovesfrunck. d. loc. n. 7. A lege tempus redhibitionis, vitiosi, vel
morbofi jumentu, aut promissi circa ea non præfiniti, regulariter
est

est sex mensium. *l. 25. §. 1. de except: rei jud. l. 2. C. de edil. aed.*
ex die contractus, aut si post venditionis diem promissum quid
sit ex tempore promissionis, si scilicet scientia cum tempore contra-
ctus vel promissionis concurrat *l. 55. h. t. computandorum l. 19. §.*
ult. ibique gloss. h. t. Coll Argent. hic ib. 28. aliàs si latens & valde
occultum est vitium tempus currit à die scientiæ. *Caball. d. c. 2.*
n. 32. unde dies hinc subaudiuntur utiles *d. l. 19. §. 6. l. 55. eod.* non
tantum ratione initii ac ingressus & ideo non currunt igno-
ranti, nisi ignorantia sit supina *gloss. Bald. in l. 2. C. h. t.* ve-
rum etiam ratione progressus, qui non currunt, nisi diebus, quibus
Prætoris adeundi & experiendi potestas est. *l. 2. §. dies si quis*
Ord. in bon: poss. serv. Caball. c. 2. n. 30. Oldendorp. class. 4. act. 2.
n. 9. De ornamentis quidem restituendis jumentisque orna-
mentorum causa redhibendis facultas agendi ad LX. dies ab æ-
dilibus restricta est. E. g. si Equus propter Ephippium vel pla-
nè non præstitum, vel malè præstitum, adeoque principale
propter accessorium redditur *l. 38 pr. de edil: edict.* Si tamen,
emptor nolit redhibere sed lubentius ad ornamenta velit age re.
potest perpetuò agere *l. 2. C. de constit. pecun. Caball. c. 2. n. 39*
Similiter si quis ob id, quod ob vitium aliquod suspecta res sit, em-
ptori petitam cautionem deneget, redhibitio, saltem ad duos men-
ses durat. *l. 28. ubi gloss. h. t.* Non autem cessat redhibitio quan-
tumvis res in publico mercatu (auss freyen Markt) vendita &
tradita sit *Rovenstrunck. c. 2. n. 8.* ubi rectè decidit quod talis
consuetudo ut irrationalibus legibusque tum naturalibus tum
divinis respugnans introduci nequeat. Quinimo ubi forsitan
de facto introducta sit, à Magistratù ab rogari
debeat. *d. l. n. 16.*

SOLI DEO GLORIA.

est sex mensum. l. 25. §. 1. de except: rei
ex die contractus, aut si post venditionis
sit ex tempore promissionis, si scil. scientia
eius vel promissionis concurrat l. 55. b. t. c.
ult. ibique gloss. b. t. Coll Argent. hic 1b. 28.
occultum est vitium tempus currit à die
n. 32. unde dies hic tubaudiuntur utiles d. l.
tantum ratione initii ac ingressus & ide
ranti, nisi ignorantia sit supina gloss. & Ba
rum etiam ratione progressus, qui non currit
Prætoris adeundi & experiundi potestas est
Ord. in bon: poss. serv. Caball. c. 2. n. 30. Old
n. 9. De ornamentis quidem restituendis
mentorum causa redhibendis facultas age
dilibus restricta est. E. g. si Equus propter
nè non præstitum, vel malè præstitum, a
propter accessorium redditur l. 38 pr. de ad
emptor nolit redhibere sed lubentius ad or
potest perpetuò agere l. 2. C. de constit. pec
Similiter si quis ob id, quod ob vitium aliquo
ptori petitam cautionem denegat, redhibiti
ses durat. l. 28. ubi gloss b. t. Non autem ces
tumvis res in publico mercatu (auss freyen
tradita sit Roventstrunck. c. 2. n. 8. ubi rectè
consuetudo ut irrationabilis legibusque tum
divinis respugnans introduci nequeat. Qu
de facto introducta sit, à Magistrat
debeat. d. l. n. 16.

SOLI DEO GLO

adil. ad
um quid
contra
m. l. 19. §.
& valde
l. d. c. 2.
od. non
t igno.
t. ve
quibus
ff quis
act. 2.
orna
ab æ
el pla
pale
men,
gere.
n. 39
t, em
men
quan
lita &
talis
tum
ao

